

I. BEVEZETÉS

A kirendelés egy bírósági igazgatási intézkedés, amely alapvetően megváltoztatja a kirendeléssel érintett bíró jogi státuszát. A gyakorlatban azt eredményezi, hogy az érintett bírót egyik bíróságról a másikra helyezik át, és ennek kapcsán arra is utasíthatják, hogy adja át a rá bízott ügyeket és egy másik - a rendes bírósági rendszer jelentősen magasabb vagy alacsonyabb fokán álló - bíróságon teljesítsen szolgálatot. Habár a kirendelés rendeltetésénél fogva ideiglenes természetű, a magyar szabályozási keretbe épített garanciák hiánya miatt akár több évig is tarthat. A jogintézmény önkényes alkalmazásával szembeni biztosítékok hiányában lehetővé válik a bírói előmenetel rendjének megkerülése, és megnyílik a lehetőség a bírák státuszával kapcsolatos politikai beavatkozásra, valamint egyes ügyek kimenetlénre befolyásolására. A kirendelés gyakorlata és az alapul fekvő szabályozási háttér jogállamisági szempontból számos problémát eredményez, amelyek aláássák a magyar igazságszolgáltatás függetlenségét.

Az alábbiakban összefoglaljuk a jogállamiság azon legfontosabb elveit, amelyek sérelmét a bírák kirendelése felveti. A jelen háttéranyagban csak azokkal a kirendelésekkel foglalkozunk, amelyek az Országos Bírósági Hivatal elnökének (az **OBH elnöke**) mérlegelési jogkörébe tartoznak.¹ Minden esetben leírjuk (A) a konkrét jogállamisági problémát [az Európai Unióról szóló szerződés (**EUSZ**) 2. cikkével és a 2020/2092 rendelet² (**Feltételelességi Rendelet**) 2. cikkével összefüggésben]; (B) a rendszerszintű problémát szemléltető konkrét példákat; (C) a jogállamiság megsértésére figyelmeztető elismert intézmények releváns forrásait [a Feltételelességi Rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint] és (D) a jogsértés megszüntetése érdekében elfogadandó korrekciós intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat.

A jelen háttéranyag a bírói kirendelések magyar jogszabályi kereteinek és gyakorlatának rendszerszintű problémáit vizsgálja. A háttéranyagban szereplő konkrét példák az absztrakt formában felvetett aggályok szemléltetését szolgálják. A felsorolt példák egyikének sem célja, hogy kétségeket ébresszen a szóban forgó intézkedésekkel érintett bírák függetlenségével és pártatlanságával kapcsolatban, vagy hogy aláassa a közvéleménynek az eljáró bírákba és az általuk hozott ítéletekbe vetett bizalmát. Ezen okok miatt a jelen háttéranyag anonimizált formában hivatkozik az érintett bírákra.

¹ A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 31. §. (1) bekezdése szerint: „A bíró kirendelésére a törvényszék elnöke jogosult, ha arra a törvényszék és a járásbíróság között, továbbá ha a törvényszék területén működő járásbíróságok között kerül sor. Egyéb esetben a bíró kirendelésére az OBH elnöke jogosult.”

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről.

II. MIÉRT SÉRTI A JOGÁLLAMISÁGI ELVEKET A BÍRÁK KIRENDELÉSE MAGYARORSZÁGON?

- 1) **Az Alaptörvény nem garantálja a bírák elmozdíthatatlanságát.** A bírósági igazgatási vezetők teljes mérlegelési szabadságot élveznek a bírák kirendelésével kapcsolatos döntések meghozatalában. Ez veszélyezteti a bíróságok függetlenségét és a kirendelések tömeges alkalmazásához vezet [lásd alább a **III.1. pontot**].
- 2) **A kirendeléseket szabályozó törvényi rendelkezések nem írnak elő objektív szempontokat.** A jogszabály nem rögzíti az OBH elnökének mérlegelési jogkörét szűkítő kritériumokat. A törvény nem határozza meg a kirendelés jogalapjának alkalmazására vonatkozó előfeltételeket, sem a kirendelés helye szerinti bíróság kijelölésének, a kirendelt bíró kiválasztásának vagy a kirendelés időtartama meghatározásának szempontjait. Ez sérti a törvényesség elvét és **lehetővé teszi a mérlegelési jogkör visszaélészerű alkalmazását.** [lásd alább a **III.2. pontot**]
- 3) **Az OBH elnökét megillető diszkrecionális jogköröket nem övezik eljárási garanciák.** Ez sérti a jó kormányzás elvét, és lehetővé teszi a kirendelés szabályainak visszaélészerű alkalmazását, többek között olyan módon, hogy **a kirendelések a magasabb bírósági beosztásokban bűjtött próbaidős bírói státuszok létrehozásához vezetnek** [lásd alább a **III.3. pontot**].
- 4) **A jogszabály lehetővé teszi, hogy a bírákat a hozzájárulásuk nélkül is kirendeljék** a kirendelés helye szerinti bíróság ügyterhének csökkentése érdekében. Ez sérti a bírák elmozdíthatatlanságának elvét, még akkor is, ha a gyakorlatban nem alkalmazzák [lásd alább a **III.4. pontot**].
- 5) **A törvény nem kötelezi az OBH elnökét arra, hogy határozatait indokolja.** Ez sérti a jó kormányzás elvét és a gyakorlatban azt jelenti, hogy az OBH elnöke egyetlen kirendeléssel kapcsolatos határozata sem tartalmaz indokolást [lásd alább a **III.5. pontot**].
- 6) **Az OBH elnökének döntéseivel szemben nem biztosított a megfelelő demokratikus elszámoltathatóság,** ezért a törvény önkényes alkalmazása és a visszaélészerűen folytatott joggyakorlat nem támadható [lásd alább a **III.6. pontot**].

III.1. AZ ALAPTÖRVÉNY NEM GARANTÁLJA A BÍRÁK ELMOZDÍTHATATLANSÁGÁT

(A) A rendszerszintű jogállamisági probléma: a törvényesség elvének megsértése

A bírák elmozdíthatatlansága a bírói függetlenség egyik fontos vetülete,³ ennek ellenére az **Alaptörvény** (Magyarország alkotmánya) **nem garantálja kifejezetten a bírák elmozdíthatatlanságát.**⁴ Ehelyett sarkalatos törvény rendelkezéseire bízta⁵ a bírák jogállásával kapcsolatos részletszabályok meghatározását, valamint a bírói tisztségből történő elmozdítás okainak és eljárásának szabályozását.⁶ Ezen alkotmányos felhatalmazás alapján a bírák kirendelésére vonatkozó szabályokat sarkalatos törvények határozzák meg.⁷ A **kirendelésekre vonatkozó rendelkezések azonban túlságosan elnagyoltak és általánosak,**⁸ ezért - a törvényesség elvébe ütköző módon - **nem határolják körül kellő egyértelműséggel a kirendelés törvényi korlátait.**

Valójában, míg az Alaptörvény sarkalatos törvényi rendelkezésekre bízta a kirendelés feltételeinek szabályozását, a sarkalatos törvény rendelkezései gyakorlatilag tovább delegálják a kirendelésekről szóló döntések meghozatalát az OBH elnökére.⁹ **A felhatalmazások e láncolata révén az alkotmányos követelmény - amely szerint a bírákat csak sarkalatos törvényben meghatározott indokok és eljárás alapján lehet tisztségükből eltávolítani - a gyakorlatban az OBH elnöke által szabad mérlegelési jogkörben meghozott határozatra redukálódik,** olyan eljárás keretében, amely teljes egészében nélkülözi az önkényes jogalkalmazással szembeni eljárási garanciákat.

Az alábbiakban leírtak szerint **a kirendelésre vonatkozó magyar jogszabályok sértik a törvényesség elvét,**¹⁰ mert **nem határolják körül kellőképpen a kirendelésről szóló döntések meghozatala során a bírósági igazgatási vezetőkre ruházott hatásköröket,** és széles körben adnak lehetőséget a mérlegelési jogkörök önkényes alkalmazására. A jogszabályból hiányoznak az anyagi jogi és eljárási garanciák, és ez olyan szabályozási környezetet eredményez, amely teret enged a visszaélészerű alkalmazásra. A

³ Lásd: CDL-AD(2012)001 § 76. A bírák elmozdíthatatlanságát és hivatali idejének biztonságát a bírói függetlenség alapvető biztosítékaként ismerik el. Lásd: az Európa Tanács által 1998. július 8–10. között elfogadott „*European Charter on the Statute of Judges*” (a bírák jogállásáról szóló európai charta) DAJ/DOC (98) 23, https://www.ici.org/wp-content/uploads/2014/06/European-Charter-on-Statute-of-Judges_EN.pdf (a továbbiakban: a **Bírák Jogállásáról szóló Európai Charta**) 3.4. pont; az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 2010. november 17-i CM/Rec(2010)12. számú ajánlása a bírák függetlenségéről, hatékonyságáról és szerepéről <https://rm.coe.int/16807096c1> (a továbbiakban: 2010. évi Ajánlás) 49-52. pont; az Európai Bírák Konzultatív Tanácsa (CCJE) által 2010. november 17-én elfogadott „*Magna Carta of Judges (Fundamental Principles)*” (a Bírák Magna Cartája, Alapelvek), CCJE (2010)3 Final, <https://rm.coe.int/16807482c6> (a továbbiakban: **Magna Carta**) 4. pont; az International Bar Association (nemzetközi ügyvédi kamarai egyesület) által elfogadott „*Minimum Standards of Judicial Independence*” (a bírói függetlenség minimumkövetelményei), 1982, <https://www.ici.org/wp-content/uploads/2014/10/IBA-Resolutions-Minimum-Standards-of-Judicial-Independence-1982.pdf> (a továbbiakban: **IBA Minimum Standardok**) 22. pont; az Egyesült Nemzetek Szervezete által elfogadott, a bírói függetlenségről szóló 1985. évi alapelvek, <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-independence-judiciary> (a továbbiakban: **ENSZ Alapelvek**) 12. pont; az „*International Association of Judges*” (bírák nemzetközi egyesülete) által elfogadott „*Universal Charter of the Judge*” (egyetemes bírói charta), 2017- ben felülvizsgált változat https://www.unodc.org/res/ji/import/international_standards/the_universal_charter_of_the_judge/universal_charter_2017_english.pdf 2-2 cikk.

⁴ Az Európai Bírák Konzultatív Tanácsának (CCJE) az igazságszolgáltatás függetlenségére és a bírák elmozdíthatatlanságára vonatkozó standardokról szóló 1. sz. véleménye szerint: „*a bírák elmozdíthatatlanságát a belső jog legmagasabb szintjén biztosított függetlenség kifejezett elemeként kell rögzíteni.*”

⁵ Az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése.

⁶ Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése.

⁷ A Bjt. és a bíróságok szervezetéről és irányításáról szóló 2011. évi CLXI törvény (a **Bszi.**).

⁸ A Bjt. 31-33. §§ és a Bszi. 76. § (5) bekezdés h) pontja, valamint a 151. § (1) bekezdés a) pontja.

⁹ A Bjt. 31. § (1) bekezdése és a Bszi. 76. § (5) bekezdés h) pontja. A jelen háttér tanulmányban kizárólag az OBH elnöke hatáskörébe tartozó kirendeléseket vizsgáljuk.

¹⁰ A törvényesség elve megköveteli, hogy az állami intézkedések összhangban legyenek a törvénnyel és törvényi felhatalmazáson alapuljanak. „*A jogállamiság alapvető követelménye, hogy a hatóságok jogköreit törvény határozza meg. Figyelemmel arra, hogy a törvényesség követelménye a közhivatalt gyakorlók cselekedeteire vonatkozik, egyúttal azt is megköveteli, hogy a közhivatalt gyakorlók felhatalmazással rendelkezzenek az adott cselekmény elvégzésére és a rájuk ruházott hatáskörök keretein belül járjanak el, következképpen tartásuk tiszteletben mind az eljárási, mind az anyagi jogot.*” Lásd: Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), a jogállamiság kritériumait tartalmazó lista, 2016. március 18., CDL-AD(2016)007rev [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-e) (a továbbiakban: a **Velencei Bizottság Jogállamisági Ellenőrzőlistája**) 45. §

kirendelés szabályozásának hiányosságai az igazságszolgáltatás függetlenségét alátámasztó egyik legfontosabb tényezőt¹¹ - a bírák elmozdíthatatlanságának elvét - veszélyeztetik.

(B) Ténybeli következmény: a kirendelések tömeges alkalmazása

Az elégtelen jogi szabályozás és a bírák elmozdíthatatlanságára vonatkozó garanciák hiányának ténybeli következménye, hogy **Magyarországon a bírák kirendelése a gyakorlatban tömegessé vált** és ilyen módon **a bírák jelentős hányadát helyezik át egyik bíróságról a másikra** úgy, hogy a bírói áthelyezésekkel szemben támasztott alapvető követelmények nem teljesülnek.

2020-ban a teljes bírói létszám közel 16%-ának megfelelő számú kirendelés történt; a Kúrián a teljes bírói létszám 38%-át kitevő kirendelésről döntöttek.¹²

2019-ben a teljes bírói létszám közel 30%-ának megfelelő számú kirendelés történt; a Kúrián a teljes bírói létszám 16%-át kitevő kirendelésről döntöttek.¹³

2018-ban a teljes bírói létszám közel 30%-ának megfelelő számú kirendelés történt; a Kúrián a teljes bírói létszám 41%-át kitevő kirendelésről döntöttek.¹⁴

2017-ben a teljes bírói létszám közel 25%-ának megfelelő számú kirendelés történt; a Kúrián a teljes bírói létszám 34%-át kitevő kirendelésről döntöttek.¹⁵

A további adatokat lásd a jelen háttér tanulmány 1. sz. Mellékletében, amely részletezi a 2017 és 2020 közötti kirendelések főbb számadatait. A 2021-es évre vonatkozóan az OBH elnöke még nem készítette el az éves beszámolóját, de az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: **OBT**) által felállított *ad hoc* vizsgálóbizottság (a vizsgálóbizottság munkájáról lásd a **III.6. pontot**) tagjai szerint 2021-ben összesen 137 kirendelésről határozott az OBH elnöke, ebből 39 esetben a bírót a Kúriára (Magyarország legfelsőbb bíróságára) rendelték ki.¹⁶

(C) Elismert intézményektől származó releváns források a szabályozás elégtelenségéről

A szabályozás szintjének elégtelensége az Alaptörvény elfogadását követően, kezdettől fogva bírálat tárgyát képezte. 2011-ben a Velencei Bizottság megállapította, hogy *„az új Alkotmány csak nagyon általános kereteket határoz meg a magyar igazságszolgáltatás működésére vonatkozóan, a részletes szabályok meghatározása a sarkalatos törvényekre hárul [...] Az Alkotmánynak ez a része meglehetősen homályos és elnagyolt rendelkezéseket is tartalmaz.”*¹⁷ 2012-ben a Velencei Bizottság megismételte a fenti aggályait és arra a következtetésre jutott, hogy *„[a] bíróságokkal kapcsolatos*

¹¹ „European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), *Opinion on Act CLXII of 2011 on the Legal Status and Remuneration of Judges and Act CLXI of 2011 on the Organisation and Administration of Courts of Hungary*” [Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), Vélemény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényről és a bíróságok szervezetéről és irányításáról szóló 2011. évi CLXI törvényről], CDL-AD(2012)001, 2012. március 19.

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD\(2012\)001-e.aspx](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD(2012)001-e.aspx) (a továbbiakban: **CDL-AD(2012)001**) 14. pont. *„A bírák függetlenségét támogató főbb tényezők közé tartozik a garantált hivatali idő, az elmozdíthatatlanság elve és a döntés szabadsága.”*

¹² Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2020. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot bírói figyelembe véve. Lásd: <https://birosag.hu/beszamolok/az-orszagos-birosagi-hivatal-elnokenek-2020-evi-beszamolaja> 28. o.

¹³ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2019. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2926 bírót] figyelembe véve.

Lásd: https://birosag.hu/sites/default/files/2020-11/obhe_2019_eves_beszamolok-1.pdf 21. o.

¹⁴ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2018. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2933 bírót] figyelembe véve.

Lásd: <https://birosag.hu/sites/default/files/users/%C3%89ves%20Besz%C3%A1mol%C3%B3%202018.pdf> 25. és 61. o.

¹⁵ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a 2017. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2862 bírót] figyelembe véve.

Lásd <https://birosag.hu/beszamolok/az-orszagos-birosagi-hivatal-elnokenek-2017-evi-beszamolaja> 29. o.

¹⁶ Lásd az OBT 2022. április 6-i ülésének jegyzőkönyvét <https://orszagosbiroitanacs.hu/2022-04-06/> 8. o.

¹⁷ European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), *Opinion on the New Constitution of Hungary*, [Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), Vélemény Magyarország új Alkotmányáról], CDL-AD(2011)016, 2011. június 20. [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)016-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)016-e) a 102. és azt követő pontok.

magyar szabályozás szintje nem tűnik kielégítőnek.”¹⁸ és hogy „[a bírák jogállását és a bíróságok igazgatását szabályozó sarkalatos törvényeket] egy olyan Alkotmány háttérében kell vizsgálni, amely nem nyújt kellő részletességgel kidolgozott garanciákat az igazságszolgáltatás függetlenségére.”

(D) Ajánlások - Az Alaptörvényben és a sarkalatos törvényekben kifejezetten garantálni kell a bírák elmozdíthatatlanságát. A bírák áthelyezésének különböző formáit, ideértve a kirendelések valamennyi típusát (a hozzájáruláson alapuló és a hozzájárulás hiányában is elrendelhető kirendeléseket, valamint a rendes bírósági rendszeren belüli és kívüli kirendeléseket) a jogszabályban részletesen szabályozni kell.

III.2. A TÖRVÉNY NEM HATÁROZZA MEG A KIRENDELÉSEKRE VONATKOZÓ OBJEKTÍV SZEMPONTOKAT

(A) A rendszerszintű jogállamisági probléma: a törvényesség elvének sérelme és a bírák kiválasztására vonatkozó elvek megsértése

Az igazságszolgáltatás függetlenségének alapvető garanciái közé tartozik, hogy a bírák hivatali idejét törvényben kell meghatározni, és a bírák kiválasztásának, kinevezésének és előmenetelének (ideértve a kinevezést és az előléptetést)¹⁹ objektív szempontokon kell alapulnia. A fenti elvvel összhangban a bírák kiválasztásának érdemeken és objektív kritériumokon kell alapulnia, nemcsak az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom biztosítása, hanem a bírák személyes függetlenségének garantálása érdekében is. Ahogyan azt az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) megállapította: „A bírói függetlenség és autonómia védelmében, valamint az önkényes beavatkozás vagy a mérlegelési jogkörrel való visszaélés elkerülése érdekében a bírák kiválasztása, kinevezése és előmenetele során az átlátható eljárást és objektív kritériumok alkalmazását kell alapvető követelménynek tekinteni. [...] A Bíróság megítélése szerint a nemzetközi jog bírák kinevezésére vonatkozó elvei egyformán érvényesek a bírák áthelyezése esetén is.”²⁰ Ebből a célból az EJEB szükségesnek tartotta, hogy a törvényt a lehető legegységesebben fogalmazzák meg, hogy a kinevezési eljárásba történő önkényes beavatkozásra ne legyen lehetőség, a végrehajtó hatalom részéről sem.²¹

A bírák kiválasztására, kinevezésére és előléptetésére vonatkozó (és a bírák áthelyezésére is alkalmazandó) általános követelményekkel ellentétes módon a magyar jogszabályok nem írnak elő objektív szempontokat a kirendelésekre vonatkozóan.

A jogszabály főbb hiányosságai az alábbiak.

(1) A jogszabály nem ír elő objektív szempontokat annak értékelésére, hogy fennáll-e a kirendelés törvényes indoka. A törvény értelmében a bírák kirendelésére kétféle okból kerülhet sor: (i) a kirendelés helye szerinti bíróság ügyterhének egyenletes elosztása érdekében vagy (ii) a bírák szakmai fejlődésének elősegítése céljából.²² A szabályozás egyik legfőbb hiányossága, hogy nem határozza meg, mi minősül a kirendelésre okot adó ügyterhnek és különösen, hogy az OBH elnöke milyen objektív szempontok alapján dönthet arról, hogy az érintett bíróságon fennálló ügyterhet új állandó álláshely létesítése helyett kirendeléssel enyhíti. A kirendelés indokaira vonatkozó részletes rendelkezések hiányában az OBH elnöke szabadon dönthet a kirendelés szükségességéről, anélkül,

¹⁸ Lásd: CDL-AD(2012)001, 20. pont. „Míg néhány alapvető, valamint az Országos Bírói Tanács és az Országos Bírósági Hivatal általános felépítését, összetételét és hatáskörét magában az Alkotmányban kellett volna kidolgozni, a legtöbb részletet az Országgyűlés minősített többséggel hozott döntését nem igénylő rendes törvényekre lehetett volna hagyni.”

¹⁹ Lásd a Bírák Jogállásáról szóló Európai Charta 4. pontját; a 2010. évi Ajánlások 44. pontját; a Magna Carta 5. pontját; az IBA Minimum Standardok 26. pontját; az ENSZ Alapelvek 13. pontját; az Egyetemes Bírói Charta 4-1 és 5-1 pontját.

²⁰ Az EJEB *Bilgen kontra Törökország* ügyben hozott ítélete (1571/07. sz. kérelem) 63. §.

²¹ Az EJEB *Guðmundur Andri Ástráðsson kontra Izland* ügyben hozott ítélete (26374/18. sz. kérelem) 230. §.

²² A Bjt. 31. §. (2) bekezdése.

hogy lehetőség lenne annak ellenőrzésére, hogy a döntés érdemét tekintve ésszerű és indokolt volt-e.

(2) **A jogszabály nem ír elő objektív szempontokat a kirendelt bíró kiválasztásához.** Semmilyen szabály nem határozza meg, hogy hogyan kell körülhatárolni a kirendelhető bírák körét, és közülük hogyan kell kiválasztani a kirendelt bírót. Az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása céljából elrendelt kirendelés esetén semmi sem garantálja, hogy a kirendelt bíró ténylegesen rendelkezik az ügyek ellátásához szükséges megfelelő szakmai tapasztalattal és hogy a kirendelés nem okoz ügyhátralékot a kirendelt bíró eredeti beosztása szerinti álláshelyén, újratereztve ilyen módon a megoldani kívánt problémát az eredeti beosztás helye szerinti bíróságon. A kirendelt bírák kiválasztására vonatkozó objektív kritériumok meghatározásának hiányában a kirendelés céljára kiválasztható bírák köre korlátlan és **az OBH elnöke a teljes igazságszolgáltatási rendszerből, tetszése szerint választhatja ki a kirendelni kívánt bírót.** Ez különösen problémás a szakmai fejlődés elősegítése céljából elrendelt kirendelések esetében, mivel szakmai fejlődésre gyakorlatilag minden alacsonyabb szintű bíróságon szolgálatot teljesítő bíró alkalmasnak minősülhet, és semmi sem akadályozza meg az OBH elnökét abban, hogy önkényesen válasszon közülük.

(3) **A jogszabály semmilyen módon nem korlátozza a kirendelés irányát vagy fokozatát.** Ez azt jelenti, hogy akár egy járásbírói bíró is kirendelhető a Kúriára (Magyarország legfelsőbb bíróságára) bármilyen okból, és fordítva, a magasabb szintű bíróságokon szolgálatot teljesítő bírák „lefelé”, alacsonyabb szintű bíróságokra is kirendelhetők.

(4) **A jogszabály semmilyen módon nem korlátozza a kirendelés időtartamát.** Ez azt jelenti, hogy az OBH elnöke a gyakorlatban szabadon dönt a kirendelés időtartamáról: a bírakat akár határozatlan időre, akár néhány héttől több mint egy évig terjedő határozott időre, vagy egymást követő, akár több évig tartó határozott időre is kirendelheti.

A kirendelés jogalapjára, a kirendelés helye szerinti bíróság meghatározására, a kirendelt bíró kiválasztására és a kirendelés időtartamára vonatkozó objektív szempontok elégtelen szabályozása nemcsak a törvényesség elvét sérti, hanem a mérlegelési jogkörök visszaélészerű alkalmazásának lehetőségét is megteremti.

(B) Ténybeli következmény: az OBH elnökét megillető mérlegelési jogkör visszaélészerű alkalmazása

A bírák kirendelésére vonatkozó objektív szempontok hiányában az OBH elnöke számára megnyílik a lehetőség a mérlegelési jogkör rendeltetésellenes alkalmazása. Az alábbiakban összegyűjtöttünk néhány példát olyan kirendelésekre, amelyek igazolják, hogy a bírák kirendelésének gyakorlata messze túlmutat a törvényes célokon, és kétségeket vet fel a szabályozás önkényes alkalmazásával kapcsolatban (a példák részletes leírását és a további példákat a 2. sz. Melléklet tartalmaz):

(i) **a szakmai fejlődés elősegítése céljából elrendelt, ésszerűtlenül hosszú ideig tartó kirendelések** [lásd például *1. Bíró* esetét, (2. sz. Melléklet, I. pont 1. sz. példa),²³ akit szakmai fejlődésének elősegítése céljából öt egymást követő határozattal, összesen két évet meghaladó időtartamra rendeltek ki a Kúriára];

²³ A jelen háttér tanulmány a bírói kirendelések magyar jogszabályi kereteinek és gyakorlatának rendszerszintű problémáit vizsgálja. A háttér tanulmányban szereplő konkrét példák az absztrakt formában felvetett aggályok illusztrálására szolgálnak. A felsorolt példák egyikének sem célja, hogy kétségeket ébresszen a szóban forgó intézkedésekkel érintett bírák függetlenségével és pártatlanságával kapcsolatban, vagy hogy aláássa a közvéleménynek az eljáró bírákba és az általuk hozott ítéletekbe vetett bizalmát. Ezen okok miatt a jelen háttér tanulmány anonimizált formában hivatkozik az érintett bírákra.

(ii) nyilvánvalóan valótlan jogalapon elrendelt kirendelések [lásd például VIII. Bíró esetét (2. sz. Melléklet, II. pont, 1. sz. példa), akit több mint hat éven keresztül ugyanarra a bíróságra rendeltek ki, de más-más jogalapon (például az ugyanazon bíróságra történő kirendelésének negyedik évében a kirendelést formai szempontból a szakmai fejlődésének elősegítése céljából rendeltek el)];

(iii) Az álláshelyek pályázat útján történő betöltése helyett alkalmazott meghosszabbított kirendelések [lásd például IX. Bíró esetét (2. sz. Melléklet, II. pont, 2. sz. példa), akit öt éven keresztül rendeltek „vissza” a korábbi álláshelyére, miután elnyert egy magasabb bírói álláshelyet a Kúrián];

(iv) ugyanazon bírónak ugyanarra a bíróságra történő többszöri, eseti jellegű kirendelése [lásd például X. Bíró esetét (2. sz. Melléklet, 3. sz. példa), akit 2016 és 2022 között nyolc alkalommal rendeltek ki a Fővárosi Ítéltáblára];

(v) a kirendelt bírák teljesen átláthatatlan módon történő kiválasztása [lásd például annak a bírónak az esetét, akit szakmai fejlődésének elősegítése céljából többször is²⁴ kirendeltek a Kúriára az igazságszolgáltatási rendszer legalsó szintjén működő Budapesti IV. és XV. kerületi Bíróságról];

(vi) újonnan létrehozott bíróságon megnyitott álláshelyek betöltése céljából elrendelt kirendelések [lásd a 2022. március 1-jei hatállyal létrehozott közigazgatási fellebbviteli bíróságon megnyitott álláshelyek betöltése céljából kirendelt három bíró alábbi példáját].

A Magyar Helsinki Bizottság (MHB) az OBH elnökéhez fordult, hogy adatokat kérjen arra vonatkozóan, hogy az OBH elnöke milyen objektív szempontokat vett figyelembe az egyik határozattal kirendelt bírák kiválasztása során. A MHB azért választotta az OBH elnökének éppen ezt a konkrét a határozatát, mert ez nyilvánvalóan megalapozatlan volt: egy újonnan létrehozott másodfokú bíróság álláshelyeinek betöltésére irányult (az „ügyteher egyenletes elosztásának biztosítására” hivatkozva), amelyeket törvény szerint pályázat útján kellett volna betölteni. Az OBH elnöke által adott válasz szerint „a kérdésekkel megismerni kívánt 'szempontok', 'tényezők' és 'okok' közlése kívül esik a közérdekű adatok törvényi meghatározásán. Ezen kérdésekkel [...] valójában továbbra is az OBH Elnökének sarkalatos törvényekben meghatározott jogköreiben [...] hozott olyan határozataival kapcsolatban várnak további magyarázatot, amelyeket az OBH Elnökének - törvényi kötelezettség hiányában - egyébként sem kellett külön indokolnia (a fővárosi ítéltáblai bírói létszám megállapítása, a Fővárosi Ítéltábla létszámának meghatározása és ezzel összefüggésben álláshelyek rendszeresítése, a kirendelt bírák személyének kiválasztása).”²⁵

(D) Ajánlások - A jogszabályban objektív szempontokat kell meghatározni, amelyek indokolják a kirendelés alkalmazott jogalapját, a kirendelt bírák kiválasztását, a kirendelés irányát és fokozatát, valamint a kirendelés időtartamát annak érdekében, hogy kizárják az OBH elnökét megillető mérlegelési jogkörök visszaélészerű alkalmazásának lehetőségét.

III.3. A JOGSZABÁLY NEM ÁLLAPÍT MEG A KIRENDELÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ ELJÁRÁSI BIZTOSÍTÉKOKAT

(A) A rendszerszintű jogállamisági probléma: a törvényesség elvének megsértése

²⁴ A bíró 2021. szeptember 1-jétől 2021. december 31-ig szolgált kirendelt bíróként a Kúrián. A kirendelés időtartamát 2022. január 1-jétől 2022. július 15-ig meghosszabbították.

²⁵ Lásd az OBH elnökének a MHB 5. és 6. kérdéseire adott választát: <https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2022/06/OBH-valasza-kozerdeku-adatkeresre-20220603.pdf> 2. o.

A jogszabály nem állapít meg a kirendelésekhez kapcsolódó eljárási biztosítékokat. Az OBH elnöke általi kirendelést célzó „eljárás” az alábbi:

- (i) **A bírák kirendelését minden esetben valamely bírósági igazgatási vezető kezdeményezi,** nevezetesen a) az OBH elnöke, ha a kirendelésre az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében kerül sor, vagy b) a kirendelés helye szerinti bíróság elnöke (a Kúria, az ítéltábla vagy a törvényszék elnöke), ha a kirendelésre az érintett bíró szakmai fejlődésének elősegítése céljából kerül sor.²⁶
- (ii) **Semmilyen eljárási szabály nem rendezi a kirendelt bíró kiválasztásának folyamatát.** Az eljárási szabályok szempontjából a bíró kiválasztása már a kirendelésre irányuló eljárás kezdetét megelőzően megtörténik.
- (iii) **A bírót a kirendelésről a kirendelés megkezdése előtt legalább 30 nappal tájékoztatni kell,** megjelölve a kirendelés indokát, helyét, kezdetét és időtartamát. Semmilyen eljárási szabály nem rendezi azonban, hogy az OBH elnöke milyen határidőn belül hozhatja meg a kirendelésről szóló határozatot, ezért a kirendelésre akár a kirendelés hatályának kezdete előtt néhány nappal meghozott határozat alapján is sor kerülhet.
- (iv) **A bírónak hozzá kell járulnia a kirendelés útján történő áthelyezéshez** (kivéve, ha a kirendelésre a hozzájárulása nélkül kerül sor), de a jogszabály nem biztosít határidőt arra, hogy az érintett bíró megfontolja a kirendelés feltételeit, így az OBH elnöke szabhat határidőt a hozzájárulás megadására.
- (v) **A kirendelésről szóló határozatot az OBH elnöke hozza meg,** függetlenül attól, hogy ki kezdeményezte a kirendelést. A döntéshozatalban semmilyen testület - bírói tanács vagy a bírák más önjagatási szerve - nem vesz részt.²⁷
- (vi) **A jogszabály nem kötelezi az OBH elnökét, hogy a kirendelésről szóló döntését megindokolja.** [lásd alább a III.5. pontot]
- (vii) **A jogszabály semmilyen módon nem szabályozza a kirendelés megszűnését.** Ahogyan azt az OBH elnökének gyakorlata igazolja, **az OBH elnöke határozattal egyoldalúan megszüntetheti a kirendelést, akár a határozott idejű kirendelés hatályának lejárta előtt is.** Az OBH elnökének gyakorlata szerint még a kirendelt bíró előzetes hozzájárulásának visszavonása is a kirendelés azonnali megszüntetését eredményezheti.

A kirendeléshez vezető eljárás fent felsorolt hiányosságai nem csupán a törvényesség elvét sértik, hanem egyúttal **olyan intézményi és szabályozási környezetet is teremtenek, amellyel az igazgatási vezetők visszaélhetnek.** Ahogyan azt az alábbi példák is mutatják, a kirendelés gyakorlata sérti a jó kormányzás követelményeit és a törvényesség elvét, amelyek szerint a hatóságok a jogszabályoknak megfelelően kell eljárniuk és nem hozhatnak önkényes intézkedéseket, még mérlegelési jogkörük gyakorlása során sem.²⁸

²⁶ A Bjt. 31. §. (5) bekezdése.

²⁷ Kivételesen, a bírák hozzájárulása nélkül elrendelt kirendelések esetén (vagyis, amikor a kirendelésre úgy kerül sor, hogy ahhoz az érintett bíró nem járult hozzá kifejezetten), az érintett bíró eredeti beosztásának helye szerinti bíróságon működő bírói tanács kötelező erővel nem rendelkező véleményt nyilvánít a kirendelésről. [A Bszi. 151. §. (1) bekezdés a) pontja.] A vélemény azonban nem előfeltétele a kirendelésnek, azt nem teszik közzé és nem teszik hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, továbbá, figyelemmel arra, hogy a véleménynek jogilag nincs kötelező ereje, az OBH elnöke a kirendelést a bírói tanács elutasító véleménye ellenére is elrendelheti. Hasonlóképpen, ha egy regionális bíróság vagy fellebbviteli bíróság bírót rendel ki, a kirendelő bíróság elnöke véleményt nyilváníthat a kirendelésről, a véleményt azonban nem teszik közzé, és az nem kötelező az OBH elnökére nézve. [A Bjt. 32. §. (1) bekezdése.]

²⁸ Lásd: „Recommendation CM/Rec(2007)7 of the Committee of Ministers to member states on good administration” (az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a tagállamoknak szóló, a megfelelő ügyintézésre vonatkozó, 2007. június 20-i CM/Rec(2007)7 ajánlása), <https://rm.coe.int/cmrec-2007-7-of-the-cm-to-ms-on-good-administration/16809f007c> 2. pont.

(B) Ténybeli következmény: a kirendelések bújtatott próbaidőként történő alkalmazása

A kirendelésekre vonatkozó objektív szempontok és eljárási garanciák hiánya miatt a gyakorlatban a **kirendelések a magasabb bírósági beosztásokban bújtatott próbaidős bírói státuszok létrehozásához vezetnek**. A bírák függetlenségére vonatkozó nemzetközi standardok szerint a próbaidő minden formája veszélyezteti a bírói függetlenséget és a pártatlan ítélezést, hiszen ilyen esetben a bírák abban a reményben végzik a munkájukat, hogy az adott bírói tisztségre végleges kinevezést nyernek.²⁹

A Kúria esetében a **kirendelések bújtatott „próbaidőként” történő alkalmazása egyértelműen igazolást nyer az elmúlt évek kinevezési gyakorlata tükrében**. A 3. sz. Mellékletben összegyűjtött példák azt mutatják, hogy a Kúriára kinevezett bírák túlnyomó többségét a kinevezését megelőzően kirendelték a Kúriára. Ebből a szempontból fontos megjegyezni, hogy minden, a Kúriára kirendelt bíró esetében a kirendelés törvényes indoka az érintett bíró szakmai fejlődésének elősegítése volt. E jogalap alkalmazása esetén a kirendelt bírák kiválasztásáról a Kúria elnöke dönt, nem átlátható szempontok alapján. A kirendelés csaknem minden esetben a pályázati eljárás megindításakor is folyamatban volt, és a kirendelt bírák rendszerint kinevezést nyertek arra a bírói álláshelyre, amelyet korábban kirendelés útján töltöttek be.³⁰

A kirendelések próbaidőszerű alkalmazását segítik elő a kirendelés megszűnésével kapcsolatos szabályozási hiányosságok. Amint azt fentebb kiemeltük, a kirendelések megszűnésének módját a jogszabály egyáltalán nem szabályozza, így arról az igazgatási vezetők tetszésük szerint dönthetnek. Ez azt jelenti, hogy - még akkor is, ha az érintett bíró hozzájárult egy határozott idejű kirendeléshez - a kirendelést az igazgatási vezetők egyoldalúan megszüntethetik, akár a határidő lejártá előtt is [lásd a 4. sz. mellékletben szereplő példákat].

A Kúria elnöke kifejezetten megerősítette ezt az értelmezést (amely megintcsak sérti a bírák elmozdíthatatlanságának elvét): *„A bíró kirendelésének feltétele a bíró beosztás szerinti bírósága, a kirendelés helye és a bíró egyetértése. **Bármely fél hozzájáruló nyilatkozatának hiányában a kirendelésre nem kerülhet sor vagy azt meg kell szüntetni.** [utólagos kiemelés] A kirendelés tehát rendkívüli szolgálatteljesítési forma. A hozzájáruló nyilatkozat visszavonása, és erre tekintettel a kirendelés megszüntetése ezért magyarázatot vagy indokolást nem igényel.”³¹* Ha valóban ezt a törvényi értelmezést kellene elfogadni, akkor **a kirendelés helye szerinti bíróság elnöke vagy az OBH elnöke bármely kirendelést lényegében azonnali hatállyal bármikor megszüntethet** (éppúgy, mint egy próbaidő esetén). A 4. sz. Mellékletben felsorolt, a kirendelések egyoldalú megszüntetéséről szóló példák azt mutatják, hogy a kirendelések egyoldalú megszüntetéséről szóló döntés 2-5 napon belül hatályosul.

A kirendelések bújtatott próbaidőként történő alkalmazását a Kúria elnöke is nyilvánosan elismerte. Az OBT 2022. április 6-i ülésén, amikor az OBT tagjai megvitatták az OBT kirendelések gyakorlatának vizsgálatára létrehozott *ad hoc* bizottság megállapításait, és felmerült a Kúriára történt tömeges kirendelések problémája - a Kúria elnöke a következőt mondta: *„Én nem teljesen emlékszem, hogy tavaly miért volt több kirendelés a Kúrián, mint tavalyelőtt. A válasz az, hogy nem lehetett tudni, hogy ez a hatásköri bonyodalom ez milyen irányba megy* [a Kúria elnöke ezzel a 2019-ben elfogadott

²⁹ Lásd: European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), Report on the Independence of the Judicial System, [Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), Az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségéről szóló jelentés, Első rész: A bírák függetlensége], (CDL-AD(2010)004), 2010. március 16.

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)004-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)004-e) 33-38. pontok. Lásd még: A Bírák Jogállásáról szóló Európai Charta 3.3; 2010. évi Ajánlások 51. pont; IBA Minimum Standardok 23. pont.

³⁰ Lásd például azon bírák esetét, akiket kinevezésükre tekintettel áthelyeztek a Kúriára, de valójában egyszerűen csak ugyanazon az álláshelyen folytatták munkájukat. [https://kuria-](https://kuria-kozasatok.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/ur_tajekoztato_2022_06_01.pdf)

[kozasatok.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/ur_tajekoztato_2022_06_01.pdf](https://kuria-kozasatok.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/ur_tajekoztato_2022_06_01.pdf)

³¹ A Kúria 2022. május 4-i sajtóközleménye egy nagy horderejű korrupciós ügyben eljáró bíró kirendelésének megszüntetéséről <https://kuria-birosag.hu/hu/sajto/kuria-kozlemenye-questor-ugyben-eljaro-biro-kirendelesenek-megszuntetese-targyaban>

reformra utalt, amelynek következtében rendkívül sok ítélkezési hatáskör összpontosult a Kúrián], ezért Darák elnök úr [a Kúria korábbi elnöke, aki e minőségében 2020. december 31-ig kezdeményezhetett szakmai fejlődés elősegítését célzó kirendeléseket a Kúrián] kirendeléssel akarta a szükséges új tanácsokat feltölteni, tavaly úgy tűnt, hogy ez maradni fog, ezért tavaly betöltöttük a 17 álláshelyből 15-öt, tehát több semmiképp nem lehet. Néhány kirendelés még mindig van, pályázatok kiírására folyamatosan kéri a Kúria Elnök urat, Elnök úr folyamatosan kiírja, most is meg lehet nézni. Ebben nincs semmiféle visszaélés. **Az pedig, hogy azért nem teljesen vakon, meggondolatlanul írunk ki pályázatot, az ugye azért van, mert a Kúriáról aztán nincs mit csinálni, hogyha valaki nem érzi jól magát, mert nem sikerül ellátni a feladatait. Az azért mindenki számára presztízsveszteség lenne, hogy akkor azt mondja, hogy bocsánat nem jött be, mennék vissza.** [a kiemelés utólagos]"

Később, az OBT egy másik ülésén a Kúria elnöke ragaszkodott ahhoz, hogy a „szakmai fejlődés elősegítését” célzó törvényes indokot úgy kell értelmezni, mint egy lehetőséget a bírák tesztelésére. „Amivel nyilván nem értek egyet az az, hogyha olvassuk a törvényt és kifordítjuk magából, mert az, amit Léhmann bíró úr [az OBT egyik tagja] elmondott az [OBT bizottsága által előkészített] előterjesztésben szereplő próbaidőről, tessék mondani, az a 'tapasztalatszerzés', az micsoda? **Az nem azt jelenti, hogy a bíró tapasztalatot szerez más bíróságon, az a másik bíróság pedig tapasztalatot szerez arról, hogy az oda kirendelt bírók körülbelül mit tudnak tenni, meg mit nem?** [a kiemelés utólagos]"³² (Az egyértelműség kedvéért: a törvény nem rendelkezik "tapasztalatszerzés" céljából történő kirendelésekről).

Ellentmondva a fent idézett kijelentésének, a Kúria elnöke néhány héttel később sajtóközleményt adott ki a Kúria nevében, amelyben az alábbiakat rögzítette: „[a]z elmúlt években valóban több bíró kirendelésre került sor a Kúriára. Ennek oka azonban egészen sajátos. Ha valakinek esetleg elkerülte volna a figyelmét, az elmúlt két esztendőben súlyos koronavírus járvány érintette az országot, amely kihatással volt nemcsak a bírósági ügyérkezésre, de az **igazságszolgáltatási álláshelyek megpályázathatóságára is.** Amint a járványhelyzet – ha csak átmenetileg is – lehetővé tette, **a Kúria a nyilvánosan hozzáférhető bírói állaspályázati felhívásokból megismerhetően folyamatosan intézkedett a bírói álláshelyek betöltéséről és ezzel együtt a kirendelések megszüntetéséről.** [minden kiemelés utólagos]"³³ A fenti kijelentés arra utal, hogy a Kúrián a kirendeléseket az álláshelyek végleges betöltését célzó kinevezési eljárások helyett alkalmazták, figyelemmel arra, hogy azokat átmenetileg nem lehetett lefolytatni. Ez az érvelés azt sugallja, hogy a kirendelések a Kúria ügyterhének enyhítését célozták, ugyanakkor - amint azt a jelen háttér tanulmány 3. sz. Melléklete is igazolja - a 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben eszközölt kirendeléseket ténylegesen a kirendelt bírák szakmai fejlődésének elősegítése céljából rendelték el. A fent leírtak szerint az alkalmazott jogalap már akkor is kétségeket ébreszt, ha figyelembe vesszük a kirendelések többszörösen meghosszabbított időtartamát, de a fenti kijelentések fényében nyilvánvalóvá válik a jogalap visszaélésszerű alkalmazása. A pályázati eljárás meghirdetésekor a Kúriára kirendelt bírák és a pályázati eljárás eredményeként a Kúriára kinevezett bírák nagyarányú egyezése bizonyítja, hogy a felsőbb bíróságokra - és különösen a Kúriára - történő kirendelés bűjtatott próbaidőként alkalmazható, amely azonban egyes esetekben akár több mint két évig is eltarthat (lásd a *III. Bíró* esetét, akit tizenöt nap híján két évre rendeltek ki a Kúriára kúriai bírói kinevezését megelőzően, ld. 3. sz. Melléklet).

III.4. A BÍRÁKAT A HOZZÁJÁRULÁSUK NÉLKÜL IS KI LEHET RENDELNI

(A) A rendszerszintű jogállamisági probléma: a bírák elmozdíthatatlanságának megsértése

³² Lásd az OBT 2022. május 4-i ülésének jegyzőkönyvét <https://orszagosbiroitanacs.hu/2022-05-04/> 16. o.

³³ Lásd a Kúria 2022. április 28-i sajtóközleményét <https://www.kuria-birosag.hu/hu/sajto/kozlemeny-6>

A magyar jogi szabályozás különösen problémás eleme, hogy a **bírák akár akaratuk ellenére is kirendelhetők más bíróságra**, három évenként legfeljebb egy évre,³⁴ amennyiben ez a kirendelés helye szerinti bíróság ügyterhének enyhítése érdekében szükséges. A jogszabály nem határoz meg egyértelmű szempontokat arra vonatkozóan, hogy mi minősül a kirendelésre okot adó ügytehernek, és hogyan kell kiválasztani a kirendelt bírakat. A kirendelésről az OBH elnöke dönt. A bírák hozzájárulása nélkül elrendelt kirendelésekről a bírói tanács (a bírák öngazgatási szerve) nyilvánít véleményt.³⁵ A vélemény azonban nem rendelkezik kötelező erővel, nem előfeltétele a kirendelésnek, azt nem teszik közzé és nem teszik hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, továbbá, figyelemmel arra, hogy a véleménynek jogilag nincs kötelező ereje, az OBH elnöke a kirendelést a bírói tanács elutasító véleménye ellenére is elrendelheti.

(B) Ténybeli következmények

Az érintett bírák akaratára ellenére elrendelt kirendelésekről az utóbbi időben nem érkezett beszámoló, a jogszabályok azonban lehetővé teszik. Ez a lehetőség - még a szabály tényleges alkalmazásának hiányában is - önmagában alkalmas arra, hogy nyomást gyakoroljon a bírákra.

(C) A jogállamiság megsértésére figyelmeztető elismert intézmények releváns forrásai

A bírák akaratára ellenére elrendelhető kirendelés lehetőségét az első pillanattól kezdve bírálták. A Velencei Bizottság szerint: *„A bírakat nem fenyegetheti az a veszély, hogy egyik bíróságról a másikra helyezik át őket, mivel ez a fenyegetés nyomást gyakorolhat rájuk és alááshatja a függetlenségüket. Ezért a bíró akaratára ellenére történő áthelyezés csak kivételes esetekben engedhető meg.”*³⁶ Ezen okok miatt a Velencei Bizottság kritikával illette a *„túlzottan tág lehetőséget egy bíró áthelyezésére ‘szolgálati okokból’, háromévente legfeljebb egy évre, ami túl gyakorinak tűnik.”* Noha a fenti kritika megfogalmazását követően az érintett bíró hozzájárulása nélküli kirendelés törvényes indokát *„az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítására”* szűkítették, a túlzott ügyteherre vonatkozó egyértelmű kritériumok hiányában az áthelyezés lehetősége továbbra is túlságosan tág maradt. Ahogyan arra az Európai Unió Bírósága (EUB) figyelmeztetett, az érintett bírák hozzájárulása nélküli áthelyezések *„eszközül szolgálhatnak a bírósági határozatok tartalmának felülvizsgálatára, mivel nemcsak az érintett bírák feladatkörének terjedelmét és a rájuk bízott ügyek elbírálását érinthetik, hanem jelentős következményekkel járhatnak e bírák életére és előmenetelére nézve is, és így a fegyelmi szankció hatásaihoz hasonló hatásokkal járhatnak.”*³⁷

(D) Ajánlások - A bírák hozzájárulása nélküli kirendelés lehetőségét fel kell számolni.

III.5. A TÖRVÉNY NEM KÖTELEZI AZ OBH ELNÖKÉT ARRA, HOGY HATÁROZATAIT INDOKOLJA

(A) A rendszerszintű jogállamisági probléma: az önkényes eljárás tilalmának megsértése

Az igazgatási döntések indokolása a jogállamiság és az önkényesség tilalmának egyik alapvető követelménye.³⁸ **A döntések indokolására vonatkozó kötelezettség hiányában a mérlegelési jogkör korlátlaná válik, és megnyílik a lehetőség az önkényes joggyakorlásra.** A Velencei Bizottság megfogalmazása szerint, gyakorlatilag az OBH elnöke lett *„az igazságszolgáltatási szervezetrendszer minden vonatkozásában a legfőbb döntéshozó”*, figyelemmel arra, hogy rendkívül jelentős és átfogó hatáskörök összpontosulnak a kezében, miközben a legtöbb hatásköre diszkrecionális jellegű, amelyet a szabályozás meglehetősen tágan, az alkalmazást szabályozó egyértelmű kritériumok nélkül ír körül.

³⁴ A Bjt. 31. §. (3) bekezdése.

³⁵ A Bjt. 151. § a) pontja.

³⁶ Lásd: CDL-AD(2012)001, 76. pont.

³⁷ Az EUB C-487/19. sz. ügyben hozott ítélete, 113. pont.

³⁸ Lásd: a Velencei Bizottság Jogállamisági Ellenőrzőlistája, 68. o. *„Az indokolási kötelezettség a közigazgatási határozatokra is irányadó.”*
[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-e)

Önmagában az a tény nem jelentene problémát, hogy az OBH elnöke mérlegelési jogkörben dönt a bíróságok igazgatási kérdéseiről, ha a törvény kellő garanciákat biztosítana a jogkörök visszaélészerű alkalmazásával szemben. Az EUB szerint: „[a]z, hogy egy jogalkotási aktus mérlegelési jogkörrel ruházta fel a végrehajtásáért felelős hatóságokat, önmagában nem ütközik az előreláthatóság követelményébe, feltéve hogy **a mérlegelési jogkör terjedelmét és gyakorlásának módját az adott jogszerű célra tekintettel kellő pontossággal határozzák meg ahhoz, hogy megfelelő védelmet biztosítson az önkényes eljárással szemben.**”³⁹ A fent már leírtak szerint a kirendelések esetében a jogszabályok nem nyújtanak megfelelő védelmet az önkényes beavatkozással szemben. A rendelet egyik legaggasztóbb hiányossága, hogy a törvény nem írja elő az OBH elnöke számára, hogy megindokolja a döntéseit (sem a bíró kirendelése, sem a kirendelés visszavonása esetén). A törvény szerint az OBH elnöke csak „a szükséghez képest” köteles megindokolni a döntéseit, így **az OBH elnökének mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése is, hogy egy adott döntést meg kell-e indokolni, és ha igen, milyen mértékben.**

(B) Ténybeli következmények

A Bjt. 2012. január 1-jei hatálybalépése óta **az OBH elnöke több mint 600 alkalommal hozott bírák kirendeléséről szóló határozatot. A határozatok egyikéhez sem fűzött indokolást.**

Amikor a MHB az OBH elnökéhez fordult, hogy közadatkérés formájában megismerje egy nyilvánvalóan visszaélészerű kirendelésről szóló határozat indokait, amellyel egy újonnan létrehozott bíróság bírói álláshelyeit pályázati eljárás meghirdetése helyett „a munkateher egyenletes elosztása” címén kirendelt bírákkal töltötték fel, az OBH elnöke azt válaszolta, hogy „a kirendelések alkalmazására a nyilvánosan közzétett [...] határozatban megjelölt - a Bjt. 31. § (2) bekezdésének megfelelő - okból került sor.”⁴⁰ Mivel a szóban forgó határozat nem tartalmazott semmilyen indokolást, (ahogyan az OBH elnökének összes többi kirendeléséről szóló határozata sem), az OBH elnökének válaszát csak úgy lehet értelmezni, hogy „a Bjt. 31. §. (2) bekezdésének alkalmazását a Bjt. 31. §. (2) bekezdése indokolja”.

Az indokolási kötelezettség hiánya arra is lehetőséget teremt, hogy az OBH elnöke tömegesen rendeljen ki bírákat. A kirendelésekről szóló határozatok többsége nem csak egy bírót érint. Rendszeresen fordul elő, hogy ugyanazon határozattal több bírót együttesen rendelnek ki (sőt, egyes esetekben teljes bírói tanácsokat rendelnek ki egyidejűleg). Bár a határozatok formailag egyes bírák kirendeléséről szólnak, azokat kollektívan, gyakran 10-15 bíróra kiterjedő hatállyal hozzák meg és hajtják végre.

(C) A jogállamiság megsértésére figyelmeztető elismert intézmények releváns forrásai

A Velencei Bizottság a magyar igazságszolgáltatási rendszerrel kapcsolatos véleményeiben következetesen számon kérte, hogy az OBH elnöke számára legyen kifejezett kötelezettségként előírva a döntések indokolása. A Bizottság szerint: „Ha a 'szükséghez képesti' indokolást előíró rendelkezést úgy is lehet értelmezni, hogy [az OBH elnöke] szabadon mérlegelheti, hogy megindokolja-e a határozatait vagy sem, akkor azt el kell távolítani a szabályozásból és [az OBH elnökének] indokolási

³⁹ Lásd a C-413/08. sz. *Lafarge kontra Bizottság* ügyben 2010. június 17-én hozott ítélet (EU:C:2010:346) 94. pontját.

⁴⁰ Lásd: <https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2022/06/OBH-valasza-kozerdeku-adatkeresre-20220603.pdf> és <https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2022/06/OBH-valasza-kozerdeku-adatigenylesre-20220517.pdf>

kötelezettségét kell főszabállyá tenni.”⁴¹ A fenti ajánlás 2012 óta vár végrehajtásra, és a Velencei Bizottság 2021-ben kénytelen volt emlékeztetni arra, hogy ez az ajánlása továbbra is időszerű.⁴²

(D) Ajánlások - Az OBH elnökét törvényi úton kell kötelezni arra, hogy minden határozatát - ideértve az egyes bírák kirendeléséről szóló határozatokat is - részletesen indokolja, kitérve a kirendelések alkalmazásának objektív szempontjaira, a kirendelt bíró kiválasztására és a kirendeléshez vezető eljárás legfontosabb elemeire.

I.6. AZ OBH ELNÖKÉVEL SZEMBENI DEMOKRATIKUS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG HIÁNYA

(A) Rendszerszintű jogállamisági probléma: a demokratikus elszámoltathatóság hiánya

Noha az Alaptörvény szerint az OBT feladata a bíróságok központi igazgatásának felügyelete,⁴³ a hatályos jogszabályok nem ruházzák fel az OBT-t megfelelő hatáskörökkel ahhoz, hogy betöltse alkotmányos szerepét. A Velencei Bizottság megállapítása szerint az OBH elnökének hatáskörei „egyértelmű túlsúlyban vannak az OBT hatásköreihez képest”.⁴⁴ Az OBT részére biztosított jogkörök nem elég erősek ahhoz, hogy hatékony felügyeletet gyakorolhasson az OBH elnöke felett. A kirendelések esetében ez azt jelenti, hogy az OBT nem tudja érdemben felügyelni és semmilyen módon nem tudja ellenőrizni az OBH elnökének kirendelési gyakorlatát.

(B) Ténybeli következmény: az OBH elnökének döntése nem képezheti vizsgálat tárgyát

Az OBT 2022. január 5-én létrehozott egy *ad hoc* bizottságot (**Vizsgálóbizottság**)⁴⁵ az OBH elnöke kirendelési gyakorlatának vizsgálatára. A Vizsgálóbizottság arra kapott megbízást, hogy tényalapú vizsgálatot végezzen az OBH elnökének kirendelési gyakorlatáról, és áttekintse a kirendelések szabályozási környezetét. 2022. február 10-én a Vizsgálóbizottság levélben fordult az OBH elnökéhez, amelyben kérte, hogy biztosítson hozzáférést a Vizsgálóbizottság számára összesen 56 kirendelésről szóló, 2021-ben végrehajtott határozattal kapcsolatos iratokhoz. Az OBT a Vizsgálóbizottság hatáskörét a központi igazgatási tevékenységének felügyeletére vonatkozó hatáskörére alapította.⁴⁶ A kirendelések alapjául szolgáló iratokhoz való hozzáférés iránti kérelmüket azokra a jogszabályi rendelkezésekre alapították, amelyek az OBT valamennyi tagját feljogosítják arra, hogy betekintsenek az OBH elnökének tevékenységével kapcsolatos iratokba, valamint adatokat és információkat kérjenek az OBH elnökétől.⁴⁷

2022. március 23-án kelt válaszlevelében az OBH elnöke megtagadta az iratokhoz való hozzáférést. Az OBH elnöke kifejtette, hogy álláspontja szerint az OBT hatáskörei között „nyilvánvalóan” nem szerepel a kirendelések gyakorlatának vizsgálata, mindezekre figyelemmel „*az OBT az OBH elnökének kirendelési gyakorlatával kapcsolatban – a Bszi. 77. § (3) bekezdése alapján egyébként is nyilvános OBH elnöki határozatokon felül – további adatok megismerésére, illetve e témakörben megállapítások*

⁴¹ European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), Opinion on the Cardinal Acts on the Judiciary that were Amended Following the Adoption of Opinion CDL-AD(2012)001, [Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), Vélemény az igazságszolgáltatásról szóló sarkalatos törvényeknek a CDL-AD(2012)001. sz. vélemény kibocsátását követően elfogadott módosításáról], CDL-AD(2012)020, 2012. október 15., [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2012\)020-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2012)020-e) (a továbbiakban: **CDL-AD(2012)020**) 23. pont.

⁴² European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), Opinion on the Amendments to the Act on the Organisation and Administration of the Courts and the Act on the Legal Status and the Remuneration of Judges adopted by the Hungarian Parliament in December 2020, [Az Európa Tanács A Jog a Demokráciáért Európai Bizottsága (Velencei Bizottság), Vélemény a magyar Országgyűlés által 2020 decemberében elfogadott, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényt valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényt érintő módosításokról], CDL-AD(2021)036, 2021. október 16., [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2021\)036-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2021)036-e) (a továbbiakban: **CDL-AD(2021)036**) 18. pont.

⁴³ Az Alaptörvény 25. cikk (5) bekezdése.

⁴⁴ CDL-AD(2012)020, 32. o.

⁴⁵ A 2/2022 (I.5.) sz. OBT határozat útján, lásd az OBT 2022. január 5-i ülésének jegyzőkönyvét <https://orszagosbiroitanacs.hu/2022-01-05/54.o>.

⁴⁶ A Bszi. 103. §. (1) bekezdés a) pontja.

⁴⁷ A Bszi. 112. §. (1) bekezdés a) pontja.

megtételeire jogszabályi felhatalmazással nem rendelkezik.”⁴⁸ Az OBH elnökének elutasító döntését követően a Vizsgálóbizottság az OBH elnöke által hozott, nyilvánosan elérhető határozatok alapján készített elő egy összefoglalót az OBT számára. A Vizsgálóbizottság az OBT 2022. május 4-i ülésén számolt be tevékenységéről.

A Vizsgálóbizottság az alábbi aggályokat fogalmazta meg a kirendelések gyakorlatával kapcsolatban.

- (i) az OBH elnökének döntésén alapuló kirendelés olyannyira elburjázott, hogy ez már sérti a meritokratikus pályázati rendszer alapelveit;
- (ii) bújtatottan *contra legem* „próbaidős” bírói státuszok létrehozásához vezet;
- (iii) későbbi pályázat kiírásakor a kirendelt bíró indokolatlan előnyhöz jut társaival szemben;
- (iv) felmerül, hogy a törvényben biztosított két lehetséges indokon túl valójában egyéb okok is a kirendelések alapjául szolgálnak;
- (v) nem átlátható, hogy miért van szükség évekig tartó kirendelésekre pályázat kiírása helyett;
- (vi) a tartós kirendelések befagyasztják a normális karrier utakat;
- (vii) nem transzparens a kirendelések időtartamának meghatározása, valamint az sem, hogy a kirendelt bíró mikor tartja meg részben vagy egészben eredeti ítélkező tevékenységét;
- (viii) nem szabályozott, hogy a szakmai fejlődést célzó kirendelések pontosan milyen kiválasztási szempontok szerint, milyen eljárásrendben történnek;
- (ix) nem ismeretesek azok az ügyteher mérések, amelyeknek a kirendelések alapjául kellene szolgálniuk.⁴⁹

Habár az OBT által létrehozott Vizsgálóbizottság komoly aggályokat fogalmazott meg a kirendelések gyakorlatával kapcsolatban, az OBH elnöke elutasított minden iratbetekintési kérelmet, így a Vizsgálóbizottság a részére kijelölt munkát nem tudta elvégezni.

(D) Ajánlások - Az OBT-t fel kell ruházni olyan jogkörökkel, amelyek lehetővé teszik az OBH elnökét megillető hatáskörök gyakorlása feletti hatékony ellenőrzést.

<u>1. SZ. MELLÉKLET</u>	A bírói kirendelések főbb számadatai 2017-2020 között
<u>2. SZ. MELLÉKLET</u>	A kirendelés törvényes indokával kapcsolatban kétségeket ébresztő kirendelések
<u>3. SZ. MELLÉKLET</u>	A Kúriára történő kirendelések és kinevezések közötti összefüggés
<u>4. SZ. MELLÉKLET</u>	Egyoldalúan megszüntetett kirendelések

⁴⁸ Lásd az OBT 2022. április 6-i ülésének jegyzőkönyvét <https://orszagosbiroitanacs.hu/2022-04-06/> 8. o.

⁴⁹ Lásd az OBT 2022. május 4-i ülésének jegyzőkönyvét, 10. o.

1. SZ. MELLÉKLET

BÍRÓI KIRENDELÉSEK 2017-2020 KÖZÖTT AZ OBH ELNÖKÉNEK BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

2020-ban⁵⁰ 471 bírót rendeltek ki, ami **hozzávetőleg a teljes bírói létszám 16%-a**.⁵¹ A kirendelésekről 388 esetben törvényszéki elnökök határoztak, **83 esetben pedig az OBH elnöke**. (Ezek a számok nem tartalmazzák a 2020 előtt elrendelt, de 2020-ban még hatályos kirendeléseket.) Az OBH elnökének 2020. évre vonatkozó beszámolója szerint valamennyi, az OBH elnöke által elrendelt kirendelést a bíróságok elnökei kezdeményezték és azokhoz az érintett bírák minden esetben hozzájárultak. Az OBH elnöke által elrendelt 83 kirendelésből 43 esetben a Kúriára rendeltek ki bírót, ami extrém magas szám a Kúria 113 fős teljes bírói létszámaéhoz képest.⁵² Az OBH elnöke további 1 bírót rendelt ki a Kúriáról törvényszékre, 2 bírót ítélőtábláról törvényszékre, 32 bírót törvényszékről ítélőtáblára és 5 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

2019-ben 849 bírót rendeltek ki, ami **hozzávetőleg a teljes bírói létszám egyharmada**.⁵³ A kirendelésekről 729 esetben törvényszéki elnökök határoztak, 120 esetben pedig az OBH elnöke. (Ezek a számok nem tartalmazzák a 2019 előtt elrendelt, de 2019-ben még hatályos kirendeléseket.) Az OBH elnökének 2019. évre vonatkozó beszámolója szerint valamennyi, az OBH elnöke által elrendelt kirendelést a bíróságok elnökei kezdeményezték és azokhoz az érintett bírák minden esetben hozzájárultak. Az OBH elnöke által elrendelt 120 kirendelésből 15 esetben történt kirendelés a Kúriára, további 1 bírót rendelt ki a Kúriáról törvényszékre, 7 bírót rendelt ki egyik ítélőtábláról a másikra, 10 bírót rendelt ki ítélőtábláról törvényszékre, 33 bírót törvényszékről ítélőtáblára és 54 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

2018-ban 814 bírót rendeltek ki, ami **a bírák összlétszámának közel egyharmada**.⁵⁴ A kirendelésekről 682 esetben törvényszéki elnökök határoztak, **132 esetben pedig az OBH elnöke**. (Ezek a számok nem tartalmazzák a 2018 előtt elrendelt, de 2018-ban még hatályos kirendeléseket.) Az OBH elnökének 2018. évre vonatkozó beszámolója szerint valamennyi, az OBH elnöke által elrendelt kirendelést a bíróságok elnökei kezdeményezték és azokhoz az érintett bírák minden esetben hozzájárultak. Az OBH elnöke által elrendelt 132 kirendelésből **38 esetben történt kirendelés a Kúriára**, további 1 bírót rendelt ki a Kúriáról törvényszékre, 1 bírót a Kúriáról ítélőtáblára, 20 bírót egyik ítélőtábláról a másikra, 28 bírót ítélőtábláról törvényszékre és 39 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

2017-ben 595 bírót rendeltek ki, ami **hozzávetőleg a bírák összlétszámának 25%-a**.⁵⁵ A kirendelésekről 407 esetben törvényszéki elnökök határoztak, **188 esetben pedig az OBH elnöke**. (Ezek a számok nem tartalmazzák a 2017 előtt elrendelt, de 2017-ben még hatályos kirendeléseket.) Az OBH elnöke által

⁵⁰ A kirendelésekre vonatkozó főbb számadatokat az OBH elnöke az Országgyűlés részére előkészített éves beszámolójában teszi közzé. Az OBH elnöke még nem tette közzé a 2021. évre vonatkozó éves beszámolóját, ezért a főbb számadatok csak a korábbi évekből állnak nyilvánosan rendelkezésre.

⁵¹ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2020. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot bírót figyelembe véve. Lásd: <https://birosag.hu/beszamolok/az-orzagos-birosagi-hivatal-elnokenek-2020-evi-beszamolaja> 28. o.

⁵² Lásd: <https://birosag.hu/beszamolok/az-orzagos-birosagi-hivatal-elnokenek-2020-evi-beszamolaja> 17. o.

⁵³ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2019. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2926 bírót] figyelembe véve.

Lásd: https://birosag.hu/sites/default/files/2020-11/obhe_2019_eves_beszamolaja-1.pdf 21. o.

⁵⁴ Az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján, a 2018. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2933 bírót] figyelembe véve.

Lásd: <https://birosag.hu/sites/default/files/users/%C3%89ves%20Besz%C3%A1mol%C3%B3%202018.pdf> 25. és 61. oldal.

⁵⁵ Figyelembe véve az OBH elnöke által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a 2017. december 31. napján irányadó teljes bírói létszámot [2862 bírót].

Lásd <https://birosag.hu/beszamolok/az-orzagos-birosagi-hivatal-elnokenek-2017-evi-beszamolaja> 29. o.

elrendelt 188 kirendelés közül **32 bírót rendelt ki a Kúriára**, 1 bírót a Kúriáról ítélőtáblára, 1 bírót a Kúriáról törvényszékre, 73 bírót törvényszékről ítélőtáblára, 10 bírót ítélőtábláról törvényszékre, 55 bírót egyik ítélőtábláról másik ítélőtáblára és 16 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

2. SZ. MELLÉKLET

A KIRENDELÉS TÖRVÉNYES INDOKÁVAL KAPCSOLATBAN KÉTSÉGEKET ÉBRESZTŐ KIRENDELÉSEK

I. A BÍRÓ SZAKMAI FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE CÉLJÁBÓL ELRENDELTE KIRENDELÉSEK

1. SZ. PÉLDA ~ Szemléltető példa: a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében két év három hónapig elrendelt kirendelés a Kúrián

2020. április 1-jei hatállyal I. Bírót 2020. december 31-ig tartó határozott időre kirendelték a Fővárosi Törvényszékről a Kúriára **szakmai fejlődésének elősegítése céljából**. A kirendelést később több alkalommal meghosszabbították:

- (i) 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig;
- (ii) 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig;
- (iii) 2021. július 16-tól 2021. december 31-ig;
- (iv) 2022. január 1-jétől 2022. július 15-ig.

A legutóbbi meghosszabbítás időtartamának lejártakor a kirendelés teljes időtartama két év három hónapot tesz ki, és semmi sem képezi akadályát annak, hogy az OBH elnöke az ismételt meghosszabbításról döntsön. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes oka mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése volt.

További példák ~ A kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése céljából elrendelt, észszerűtlenül hosszú ideig tartó kirendelések

További példák a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése céljából elrendelt és észszerűtlenül hosszú ideig húzódó kirendelésekre:

- (i) *II. Bíró* Kúriára történő kirendelése **két évig** tartott;⁵⁶
- (ii) *III. Bíró* Kúriára történő kirendelése **15 nap híján két évig** tartott;⁵⁷
- (iii) *IV. Bíró* Kúriára történő kirendelése **egy év öt hónapig** tartott;⁵⁸
- (iv) *V. Bíró* Kúriára történő kirendelése **egy év három hónapig** tartott;⁵⁹
- (v) *VI. Bíró* Kúriára történő kirendelése **egy év négy hónapig** tartott;⁶⁰
- (vi) *VII. Bíró* Kúriára történő kirendelése **egy év négy hónapig** tartott.⁶¹

⁵⁶ 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig és 2019. január 1-jétől 2019. december 31-ig.

⁵⁷ A kirendelést 2019. szeptember 15-től 2020. március 15-ig rendelték el, majd négy alkalommal meghosszabbították: 2020. március 16-tól 2020. december 31-ig, 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig, 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig és 2021. július 16-tól 2021. december 31-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes okaként mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg.

⁵⁸ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd három alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig, 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig és 2021. július 16-tól 2021. december 31-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes okaként mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg.

⁵⁹ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd két alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig és 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes okaként mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg.

⁶⁰ A kirendelést 2019. március 18-tól 2019. július 12-ig rendelték el, majd három további alkalommal meghosszabbították: 2019. szeptember 1-jétől 2019. december 31-ig, 2020. január 1-jétől 2020. június 30-ig és 2020. július 1-jétől 2020. december 31-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes okaként mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg.

⁶¹ A kirendelést 2019. április 1-jétől 2019. július 12-ig rendelték el, majd három további alkalommal meghosszabbították: 2019. szeptember 1-jétől 2019. december 31-ig, 2020. január 1-jétől 2020. június 30-ig és 2020. július 1-jétől 2020. december 31-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes okaként mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg.

A fent felsorolt példák listája nem kimerítő jellegű, a bírák szakmai előmenetelének elősegítése érdekében elrendelt észszerűtlenül hosszú kirendelések a gyakorlatban folyamatosan zajlottak.

II. A MEGHOSSZABBÍTOTT KIRENDELÉS MINT AZ ÁLLÁSHELYEK PÁLYÁZAT ÚTJÁN TÖRTÉNŐ BETÖLTÉSE HELYETT ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉS

1. SZ. PÉLDA ~ Hat évet meghaladó időtartamú kirendelés

2016. március 1-jétől kezdődő hatállyal *VIII. Bíró*t a Kaposvári Törvényszékről kirendelték a Fővárosi Ítéltáblára 2016. augusztus 31. napjáig. A kirendelésről szóló határozatban nem tüntették fel a kirendelés törvényes indokát. A kirendelést több alkalommal meghosszabbították:

- (i) 2016. szeptember 1-jétől 2016. december 31-ig
[a törvényes okot nem jelölték meg];
- (ii) 2017. január 1-jétől 2017. december 31-ig
[a törvényes okot nem jelölték meg];
- (iii) 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig
[a kirendelés harmadik évében a kirendelt bíró **szakmai fejlődésének elősegítése céljából**];
- (iv) 2019. január 1-jétől 2019. december 31-ig
[a kirendelés negyedik évében a kirendelt bíró **szakmai fejlődésének elősegítése céljából**];
- (v) 2020. január 1-jétől 2020. december 31-ig
[a törvényes okot nem jelölték meg];
- (vi) 2021. január 1-jétől 2021. december 31-ig
[a kirendelés törvényes indokaként **az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítását** jelölték meg];
- (vii) 2022. január 1-jétől 2022. december 31-ig
[a kirendelés törvényes indokaként **az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítását** jelölték meg].

2. SZ. PÉLDA ~ A Kúria frissen kinevezett bírójának "visszarendelése" a korábbi álláshelyére az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása céljából

2017. október 1-jétől kezdődő hatállyal *IX. Bíró* kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. **A Kúriára történt kinevezése napjától kezdődő hatállyal egy évre**, azaz 2018. szeptember 30-ig „visszarendelték” a **Fővárosi Törvényszékre**. A kirendelés törvényi indokát nem jelölték meg, figyelemmel azonban arra, hogy a kirendelésre magasabb bíróságról alacsonyabb bíróságra került sor, nyilvánvaló, hogy az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása céljából rendelték ki. A kirendelést további négy évvel hosszabbították meg:

- (i) 2018. október 1-jétől 2018. december 31-ig;
- (ii) 2019. január 1-jétől 2019. december 31-ig;
- (iii) 2020. január 1-jétől 2020. június 30-ig; (ezen időponttól kezdődően az OBH elnöke az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítását jelölte meg a kirendelés törvényi indokaként)
- (iv) 2020. január 1-jétől 2020. december 31-ig;
- (v) 2021. január 1-től 2020. június 30-ig;
- (vi) 2021. július 1-jétől 2021. december 31-ig;
- (vii) 2022. január 1-jétől 2022. június 30-ig.

Dacára annak, hogy **IX. Bíró 2017. október 1-jétől kezdődő hatállyal kinevezést nyert a Kúriára, egyetlen napot sem szolgált kúriai bíróként 2022. április 30-ig, a kirendelés saját kérelmére történő megszüntetése napjáig. A kirendelés meghosszabbított időtartamának eredményeként IX. Bíró majdnem öt éven át szolgált a saját korábbi álláshelyével azonos munkakörben a Fővárosi Törvényszék ügyterhének egyenletes elosztása érdekében.**

3. SZ. PÉLDA ~ A bíró, akit bármikor ki lehet rendelni

*X. Bíró*t 2016 és 2022 között nyolc alkalommal rendelték ki, egy esetet leszámítva minden alkalommal ugyanarra a bíróságra, annak ellenére, hogy a bíró álláshelye időközben megváltozott. Az ismételt kirendelések eredményeként közel három éven át (hozzávetőleg a vizsgált időszak közel felében) szolgált kirendelt bíróként.

2016. szeptember 6-án *X. Bíró*t a Budakörnyéki Járásbíróságról⁶² a Fővárosi Ítéltáblára rendelték ki **két hónapra** [2016. október 1-jétől 2016. november 30-ig]. A kirendelésről szóló határozat nem tartalmazott semmilyen indokolást, még a kirendelés jogalapját sem jelölte meg.

2017. augusztus 29-én *X. Bíró*t a Budakörnyéki Járásbíróságról a Fővárosi Ítéltáblára rendelték ki **négy hónapra** [2017. szeptember 1-jétől 2017. december 31-ig]. A kirendelésről szóló határozat nem tartalmazott semmilyen indokolást, még a kirendelés jogalapját sem jelölte meg.

2017. november 27-én *X. Bíró* Fővárosi Ítéltáblára történt kirendelését meghosszabbították további **fél évre** [2018. január 1-jétől 2018. június 30-ig]. A kirendelésről szóló határozat nem tartalmazott semmilyen indokolást, a kirendelés jogalapját továbbra sem jelölte meg.

2018. június 26-án *X. Bíró* Fővárosi Ítéltáblára történt kirendelését ismét meghosszabbították további **két hónappal** [2018. július 1-jétől 2018. augusztus 3-ig]. A kirendelésről szóló határozat semmilyen törvényes indokot nem kapcsolt a kirendeléshez.

2019. szeptember 23-án *X. Bíró*t a Budapest Környéki Törvényszékről a Fővárosi Ítéltáblára rendelték ki **két hónapra** [2019. október 1-jétől 2019. november 30-ig]. A kirendelésről szóló határozat szerint a kirendelésre a Fővárosi Ítéltábla ügyterhének egyenletes elosztása érdekében került sor.

2021. június 23-án *X. Bíró*t ismét kirendelték, ezúttal azonban a Fővárosi Törvényszékre, **egy évre** [2021. július 1-jétől 2022. június 30-ig] **az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása** érdekében. *X. Bíró* részben megtartotta a Budapest Környéki Törvényszéken fennálló eredeti beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét.

2021. október 5-én, miközben továbbra is kirendelt bíróként szolgált a Fővárosi Törvényszéken (és ezzel párhuzamosan részben megtartotta eredeti beosztása szerinti ítélkezési tevékenységét is), *X. Bíró*t ismét kirendelték a Fővárosi Ítéltáblára négy hónapra [a kirendelésről szóló határozat meghozatalának napjától kezdődő hatállyal, vagyis 2021. október 5-től 2022. február 5-ig] **az ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében.**

2022. február 2-án *X. Bíró* Fővárosi Ítéltáblára történt kirendelését további **hét hónappal** meghosszabbították [2022. február 6-tól 2022. szeptember 30-ig].

2021. október 5. és 2022. június 30. között *X. Bíró* párhuzamosan végzett ítélkezési tevékenységet (i) a Budapest Környéki Törvényszéken betöltött eredeti bírói pozíciójából fakadó feladatkörében (ii) a Fővárosi Törvényszékre kirendelt bírói pozíciójából fakadó feladatkörében és (iii) a Fővárosi Ítéltáblára kirendelt bírói pozíciójából fakadó feladatkörében (amely a Budapest Környéki

⁶² A járásbírói szint a magyar igazságszolgáltatási szervezetrendszer legalsóbb foka.

Törvényszék és a Fővárosi Törvényszék által hozott döntésekkel szembeni jogorvoslatok elbírálására jogosult bíróság). **2016. szeptembere óta X. Bíró összesen három évet szolgált kirendelt bíróként a Fővárosi Ítéltáblán.**

3. SZ. MELLÉKLET

A KÚRIÁRA TÖRTÉNŐ KIRENDELÉSEK ÉS KINEVEZÉSEK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS

A KINEVEZETT BÍRÓ	A KÚRIÁRA TÖRTÉNŐ KINEVEZÉS IDŐPONTJA	A KÚRIÁRA TÖRTÉNŐ KIRENDELÉS IDŐTARTAMA
XXV. Bíró	2022. szeptember 1.	2021. január 1-től 2020. július 15-ig*[1]
XXVI. Bíró	2022. szeptember 1.	2021. szeptember 1-től a kinevezés napjáig*[2]
XI. Bíró	2022. június 1.	2022. január 1-től a kinevezés napjáig*[3]
XII. Bíró	2022. június 1.	2021. szeptember 1-től a kinevezés napjáig*[4]
IV. Bíró	2021. szeptember 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[5]
III. Bíró	2021. szeptember 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[6]
XIII. Bíró	2021. július 1.	2021. április 15-től a kinevezés napjáig*[7]
XIV. Bíró	2021. június 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[8]
XV. Bíró	2021. június 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[9]
XVI. Bíró	2021. június 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[10]
XVII. Bíró	2020. december 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[11]
XVIII. Bíró	2020. október 1.	2020. január 1-től 2020. június 30-ig*[12]
XIX. Bíró	2020. október 1.	2020. január 1-től a kinevezés napjáig*[13]
XX. Bíró	2020. október 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[14]
VII. Bíró	2020. október 1.	2019. április 1-től a kinevezés napjáig*[15]
XXI. Bíró	2020. október 1.	2020. április 1-től a kinevezés napjáig*[16]
II. Bíró	2020. január 1.	2018. január 1-től a kinevezés napjáig*[17]
XXII. Bíró	2020. január 1.	2019. szeptember 1-től a kinevezés napjáig*[18]
XXIII. Bíró	2020. január 1.	2019. szeptember 1-től a kinevezés napjáig*[19]
XXIV. Bíró	2020. január 1.	2018. október 15-től a kinevezés napjáig*[20]

2022-ben ~ 2022. szeptember 1-jéig hét bírói álláshelyet hirdettek meg a Kúrián, ebből négy álláshelyet olyan bírák töltöttek be, akiket a kinevezésüket megelőzően kirendeltek a Kúriára. A kinevezett bírák közül néhányan a pályázati eljárás időtartama alatt is kirendelt bíróként szolgáltak a Kúrián. A kirendelés törvényi oka - minden esetben - a kirendelt bírák szakmai fejlődésének elősegítése volt.

***[1] 2022. szeptember 1-jei hatállyal XXV. Bíró kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Győri Ítéltábláról. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően XXV. Bíró szakmai fejlődésének elősegítése céljából két évet meghaladó időtartamra kirendelték a Kúriára több, egymást követő kirendelő határozattal.⁶³ Kirendelését a bírói kinevezését megelőző egy éven belül szüntették meg.**

***[2] 2022. szeptember 1-jei hatállyal XVI. Bíró kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságról. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően XVI. Bíró szakmai fejlődésének elősegítése céljából tizenegy hónapra kirendelték a Kúriára több, egymást követő kirendelő határozattal, a kirendelés a pályázati eljárás időtartama alatt is hatályban volt.⁶⁴**

⁶³ XXV. Bíró 2019. február 1-jétől 2019. augusztus 31-ig szolgált kirendelt bíróként a Kúrián. Kirendelését 2020. január 1-jétől 2020. március 31-ig meghosszabbították, majd további négy alkalommal folytatólagosan meghosszabbították 2021. július 15-ig.

⁶⁴ A kirendelés 2021. szeptember 1-jétől 2021. december 31-ig szólt és 2022. január 1-jétől 2022. július 1-jéig meghosszabbították.

***[3] 2022. június 1-jei hatállyal XI. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Szekszárdi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XI. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **fél évet meghaladó időtartamra kirendelték a Kúriára** több, egymást követő kirendelő határozattal.⁶⁵

***[4] 2022. június 1-jei hatállyal XII. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XII. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **közel egy évre kirendelték a Kúriára** több, egymást követő kirendelő határozattal.⁶⁶

2021-ben ~ Tizenegy bírói álláshelyet hirdettek meg a Kúrián 2021-ben, ebből hat álláshelyet olyan bírák töltöttek be, akiket a kinevezésüket megelőzően kirendeltek a Kúriára.⁶⁷ Valamennyi kirendelt bíró a pályázati eljárás időtartama alatt is a Kúrián teljesített szolgálatot. A kirendelés törvényi oka - minden esetben - a kirendelt bírák szakmai fejlődésének elősegítése volt.

***[5] 2021. szeptember 1-jei hatállyal IV. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *IV. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **közel másfél évre kirendelték a Kúriára** több, egymást követő kirendelő határozattal.⁶⁸

***[6] 2021. szeptember 1-jei hatállyal III. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *III. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **közel két évre kirendelték a Kúriára** több, egymást követő kirendelő határozattal.⁶⁹

***[7] 2021. július 1-jei hatállyal XIII. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Szegedi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XIII. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **három hónapra kirendelték a Kúriára.**⁷⁰

***[8] 2021. június 1-jei hatállyal XIV. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XIV. Bíró*t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **egy évet meghaladó időtartamra kirendelték a Kúriára** több, egymást követő kirendelő határozattal.⁷¹

***[9] 2021. június 1-jei hatállyal XV. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XV. Bíró*t szakmai fejlődésének

⁶⁵ A kirendelésre annak ellenére került sor, hogy XI. Bíró 2015-ben már egyszer kirendelték három hónapra a Kúriára. Ezután először 2022. január 1-jétől 2022. március 31-ig, majd 2022. április 1-jétől 2022. július 15-ig rendelték ki ismét. (XI. Bíró a Kúriára történt kirendelése időtartamának lejártá előtt hozott határozattal 2022. szeptember 1-jétől 2023. május 31-ig ismét kirendelték, ezúttal az ügyteher csökkentése érdekében a Pécsi Ítéletáblára, de ezt a kirendelést az OBH elnöke 5 nappal XI. Bíró Kúriára történő kinevezése után visszavonta.)

⁶⁶ Először 2021. szeptember 1-jétől 2021. december 31-ig, majd a kirendelést 2022. január 1-jétől 2022. július 15-ig meghosszabbították. (A kirendelés jogalapjaként a bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg, annak ellenére, hogy 2014-ben már több, mint fél évre kirendelték a Kúriára.)

⁶⁷ Két további pozíciót olyan bíró töltött be, akik az OBH elnökének döntése alapján az Országos Bírói Hivatalba, illetve az Igazságügyi Minisztériumba osztottak be. Egy további bírói álláshelyet egy volt államtitkár nyert kivételes kinevezési szabályok alapján.

⁶⁸ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd három alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig, 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig és 2021. július 16-tól 2021. december 31-ig.

⁶⁹ A kirendelést 2021. szeptember 1-jétől 2021. december 31-ig rendelték el, majd meghosszabbították 2022. január 1-jétől 2022. július 15-ig.

⁷⁰ A kirendelést 2021. április 15-től 2021. július 15-ig rendelték el.

⁷¹ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd két alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig és 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes oka mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése volt. (A kirendelés jogalapjaként a bíró szakmai fejlődésének elősegítését jelölték meg, annak ellenére, hogy 2014-ben már egyszer kirendelték a Kúriára három hónapra.)

elősegítése céljából **egy évet meghaladó időtartamra kirendelték a Kúriára több, egymást követő kirendelő határozattal.**⁷²

***[10] 2021. június 1-jei hatállyal XVI. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XVI. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **egy évet meghaladó időtartamra kirendelték a Kúriára több, egymást követő kirendelő határozattal.**⁷³

2020-ban ~ Kilenc bírói álláshelyet hirdettek meg a Kúrián 2020-ban, ebből hat álláshelyet olyan bírák töltöttek be, akiket a kinevezésüket megelőzően kirendeltek a Kúriára. A kirendelt bírák a pályázati eljárás időtartama alatt is a Kúrián teljesítettek szolgálatot. A kirendelés törvényi oka - minden esetben - a kirendelt bírák szakmai fejlődésének elősegítése volt.

***[11] 2020. december 1-jei hatállyal XVII. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Debreceni Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XVII. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **kilenc hónapra kirendelték a Kúriára.**⁷⁴

***[12] 2020. október 1-jei hatállyal XVIII. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XVIII. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **fél évre kirendelték a Kúriára.**⁷⁵

***[13] 2020. október 1-jei hatállyal XIX. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XIX. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **egy évre kirendelték a Kúriára.**⁷⁶

***[14] 2020. október 1-jei hatállyal XX. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XX. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **több, mint fél évre kirendelték a Kúriára.**⁷⁷

***[15] 2020. október 1-jei hatállyal VII. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **VII. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **egy évre és kilenc hónapra kirendelték a Kúriára.**⁷⁸

***[16] 2020. január 1-jei hatállyal XXI. Bíró** kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Debreceni Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően **XXI. Bíró**t szakmai fejlődésének elősegítése céljából **fél évre kirendelték a Kúriára.**⁷⁹

2019-ben ~ Öt bírói álláshelyet hirdettek meg a Kúrián 2019-ben, ebből négy álláshelyet olyan bírák töltöttek be, akiket a kinevezésüket megelőzően kirendeltek a Kúriára. A kirendelt bírák a pályázati eljárás időtartama alatt is a Kúrián teljesítettek szolgálatot. A kirendelés törvényi oka - minden esetben - a kirendelt bírák szakmai fejlődésének elősegítése volt.

⁷² A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd két alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig és 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes oka mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése volt.

⁷³ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el, majd két alkalommal meghosszabbították: 2021. január 1-jétől 2021. március 31-ig és 2021. április 1-jétől 2021. július 15-ig.

⁷⁴ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. július 14-ig rendelték el, majd 2020. július 15-től 2020. december 31-ig meghosszabbították.

⁷⁵ A kirendelést 2020. január 1-jétől 2020. március 31-ig rendelték el, majd 2020. április 1-jétől 2020. június 30-ig meghosszabbították.

⁷⁶ A kirendelést 2020. január 1-jétől 2020. március 31-ig rendelték el, majd két alkalommal meghosszabbították: 2020. április 1-jétől 2020. június 30-ig és 2020. július 1-jétől 2020. december 31-ig.

⁷⁷ A kirendelést 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték el.

⁷⁸ A kirendelést 2019. április 1-jétől 2019. július 12-ig rendelték el, majd három további alkalommal meghosszabbították: 2019. szeptember 1-jétől 2019. december 31-ig, 2020. január 1-jétől 2020. június 30-ig és 2020. július 1-jétől 2020. december 31-ig. A meghosszabbított időtartam során a kirendelés törvényes oka mindvégig a kirendelt bíró szakmai fejlődésének elősegítése volt.

⁷⁹ 2020. április 1-jétől 2020. december 31-ig.

- *[17] 2020. január 1-jei hatállyal *II. Bíró* kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *II. Bíró*t **két évre kirendelték a Kúriára** anélkül, hogy a kirendelés törvényi indokát a határozatban feltüntették volna.⁸⁰
- *[18] 2020. január 1-jei hatállyal *XXII. Bíró* kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XXII. Bíró*t **négy hónapra kirendelték a Kúriára** anélkül, hogy a kirendelés törvényi indokát a határozatban feltüntették volna.⁸¹
- *[19] 2020. január 1-jei hatállyal *XXIII. Bíró* kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Fővárosi Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XXIII. Bíró*t **négy hónapra kirendelték a Kúriára** anélkül, hogy a kirendelés törvényi indokát a határozatban feltüntették volna.⁸²
- *[20] 2020. január 1-jei hatállyal *XXIV. Bíró* kinevezést nyert a Kúriára és áthelyezték a Kecskeméti Törvényszékről. A Kúriára történt bírói kinevezését megelőzően *XXIV. Bíró*t **egy évre és három hónapra kirendelték a Kúriára** anélkül, hogy a kirendelés törvényi indokát a határozatban feltüntették volna.⁸³

⁸⁰ 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig és 2019. január 1-jétől 2019. december 31-ig.

⁸¹ 2019. szeptember 1-jétől 2020. február 29-ig.

⁸² 2019. szeptember 1-jétől 2020. február 29-ig.

⁸³ 2019. október 15-től 2019. december 31-ig.

4. SZ. MELLÉKLET

EGYOLDALÚAN MEGSZÜNTETETT KIRENDELÉSEK

1. SZ. PÉLDA ~ A kirendelés megszüntetése a kirendelés helye szerinti bíróság vezetőjének kérelmére

XXVII. Bírót 2020. szeptember 1-jétől 2020. december 31-ig rendelték ki a Fővárosi Törvényszékről a Fővárosi Ítéltáblára a kirendelés helye szerinti bíróság ügyterhének egyenletes elosztása céljából. A kirendelést 2021. január 1-jétől 2021. december 31-ig meghosszabbították, de a határidő lejártát megelőzően, 2021. október 12-én az OBH elnöke a kirendelés helye szerinti bíróság, azaz **a Fővárosi Ítéltábla elnökének kérelmére** 2021. október 15-i hatállyal - **három napon belül** - megszüntette.

2. SZ. PÉLDA ~ A kirendelés megszüntetése a bíró hozzájárulásának visszavonása miatt

XXVIII. Bírót 2017. október 1-jén rendelték ki a Kúriáról a Fővárosi Törvényszékre. A kirendelést több alkalommal meghosszabbították, ennek eredményeként közel öt éven át folyamatosan a Fővárosi Törvényszéken teljesített szolgálatot. Kirendelését **kérelmére, a kirendelés időtartamának lejárta előtt, 2022. április 28-án 2022. április 30-i hatállyal (azaz két napon belül)** megszüntették.

3. SZ. PÉLDA ~ A kirendelés megszüntetése a bíró hozzájárulásának visszavonása miatt

XXIX. Bírót 2021. szeptember 1-től 2021. december 31-ig rendelték ki a Fővárosi Törvényszékről a Kúriára szakmai fejlődésének elősegítése céljából, eredeti ítélkezési tevékenységének megtartása nélkül. A kirendelést 2022. január 1-jétől 2022. július 15-ig meghosszabbították, a bíró eredeti ítélkezési tevékenységének részbeni megtartása mellett. 2022. május 10-én, két hónappal a kirendelés határozott idejének lejárta előtt a kirendelést a bíró hozzájárulásának visszavonására hivatkozással, **öt naptári napon belül**, 2022. május 15-i hatállyal megszüntették.